

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELOFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egyes szám ára 16 fillér. Nyíltér sora 10 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG: Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában, hová lap szellemi közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyíltéri közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adatkak vissza. Hirdetési díjak ole- szon számítottak.</p>
--	---	---	--

Kísérletezések.

II.

Csikszereda, január 24.

Mult cikkünkben nagyjában felsoroltuk azokat az okokat, melyek a háztartási és élelmi szerek fokozatos áremelkedését előidézték, s melyeknek kétségtelen következése az állami özszes alkalmazottak, tisztviselők, katonatisztek és magán hivatalnokok időről-időre megisméllődő fizetés-javítási mozgalmá. És ez igen természetes is, mert annak a termelőnek fáradsága nemcsak nem jutalmaztatik semmivel, hanem az állam szükségletek növekedésének arányában terhei fokozódnak, s miután a bevételi alap mégis ugyanaz, kell, hogy a fokozott terhek valamiben fedezetet nyerjenek, mi más jövedelmi ág hiányában a produktumok árának aránylagos emelkedésében nyilvánul.

És itt hiába kel versenyre az állam az adók fokozásával, mert más oldalon az árak ép oly arányban emelkednek, s ha aztán végkimerülésében nem győzi a termelő, egy oly pangás fog beállni, minek hatását első sorban maga az állam érzi meg. Ez tehát igen téves ellenszer volna, s tisztult közgazdasági fogalmak között alkalmazására gondolni nem is lehet.

Jól van, ne ismerje be a kormány sem maga sem elődei tévedéseit, arra szükség nincs, hanem ha már a segitési akció terére lépett, a kisszerűség nyögéből már egyszer szabadítsa ki magát. Nekünk nincs szükségünk sem az orpington, sem a langshan fajok fejlesztésére, mi az emdeni ludakkal előbbre nem jutunk, nincs szükségünk egyes kisebbszerű gazdasági gépek adományozására, sőt nincs szükségünk sem a nyugoti veres, sem az Im völgyi borzderes faj terjesztésére, s tiltakozunk is, hogy szegénységünket még kísérletezéssel is fokozzák. A mi vérmérsékletünkkel, s bizony mondhatjuk miveltsegi állapotunkkal a szövetkezeti eszme összeegyeztethető nem lesz, s így a sok jó akarat reánk halmazásával oda jutottunk, hogy most már első sorban tüzelő anyagra és kenyőre van szükségünk.

Elszorul a szive az embernek, ha csak vissza is döndöl arra, hogy ez előtt 20—25 évvel az Olt- és Maros-völgyek kétoldali hegységeiről hogy eltűntek azok a szép dus erdőkoszoruk, s ma már a kifejtett erdőgazdaság mellett minden csak szürke karsztvá változott át. Elszorul a szive az embernek, ha tudja, hogy még ez előtt 15—20 évvel is egy öl fa 5—6 ft

volt, s ma már 40-45 koronán sem lehet kapni, dacára annak, hogy 24 év alatt erdőrendezési és őrzési költségbe, több mint 1 millió koronát fizeltünk, büntetési és erdősítési költségek ismét legalább is egy annyi összeget képviselnek.

Nekünk első sorban ma már tüzelő anyag kell, ennek hiányát érzi szegény-gazdag egyaránt; a szegény az ő egy szobájával, a vagyonosabb az ő 3—4 szobájával. Honnan fizessen a napszámos osztály fáért átlag évenként 120—140 koronát, s a vagyonosabb az ő kimért háztartásában, hogyan szakítson ki tűzifára 640—680 koronát. Tízszerezve megy a felüledett erdei kihágások száma, de nem ez tette kopárrá oldalainkat, hanem a fél nem fedezett kihágások száma, mert a hét hónapos télen át tüzelni mégis csak kell, s a kinek pénze nincs úgy szerez fát a hogy lehet.

Nekünk első sorban tüzelő anyag kell, s ha már a földmivelési kormány indulatlan szigorúságával tönkretette erdeinket — nem rekriminálunk legyen elég ember-szeretete gondoskodni a hiányról. Legyen elég ember-szeretete egy 400000 koronás befektetéssel a Ditrai orsovapatok mellett egy keskeny vágányú vasut kiépítésére Salamási állomásig, melyen a

Sojzaleneki köszönbányák termékei kényelmesen forgalomba hozhatók míg a vármegye délkeleti részén ugyanily összegű befektetéssel a Baska-havas hatalmas bükkös tűzifáját Uzvölgyön át a szentsimoni állomásra hozathatja.

Mindkét irányu befektetése dusan kifogja fizetni magát és minden kedvezményes ár mellett még az az önvád sem terhelheti lelkiismeretét, hogy vármegyénket kivételes kedvezésben részesítette de ha az mégis kísértene az a székelység, mely másfél ezred éve őrzi a keleti határt az elismerés minden reménye nélkül, várhat tovább is, mert az alamizsnát el sem is fogadná.

És nekünk másod sorban kenyőre van szükségünk. A földmivelési kormány nagyon jól tudja, hogy a mivelés alatti föld csekély kiterjedése miatt kenyőnk alig fél évre kiterjedőleg terem meg. És miután ezt a mivelés alatti földet nem szaporíthatjuk, a hiányzó fél évi szükségletéről behozatallal kell gondoskodnunk. Ez célszerűen csak raktározással teljesíthető az üzérkedés minden legkisebb gondolatának kizárásával. Erre azonban magán vállalkozó nem akad, mikor ismét csak kormányi előlegre és kezelésre kell gondolnunk. Ez a szék-

A „SZÉKELYSÉG” TÁRCAJA.

Budapesti alakok.

Tábori Kornél és Székely Vladimír most megjelent könyvéből közöljük néhány érdekes budapesti alak rajzát.

Az inség, írják, sok furcsa foglalkozást teremt a diákok között is. Annak még nagyszerű dolga van, aki napidíjas, vagy cimirő lehet. A nyáron a városligeti vurstliában, a mutatványos bódék közt mint kiáltó kereste meg a kenyőret egy néhai nyitrai földbirtokos fia, a kinek különben az egyetemen két alapvizsgálója volt már. Korcsolya-csatoló lett a Budapesti Korcsolyázó-Egyesület csarnokában egy volt bölcsészett-hallgató, bérkocsis egy szilenciu-mos ügyvéd s még az utcaseprők között is van diplomás ember. Aféle Bukovay Abszencius volt éveken át az pályatévészett alak, aki most is az Epreskert tájékán modelképpen szolgál. Egyetlen vágya, — ami fölött sokat mulat a piktor-nép, — hogy megborotválkozhassék. De hát nem lehet. Borostás, torzonborz arcával, nagy kuszált hajával, sürte-szemöldökével, amely alatt sötétén villog a beesett szem: remek Gorkij-alak, pompás model. Ha simára tisztíttatja az arcát, elveszti az érdekességét és a kenyőret.

Egy rendőr az Erzsébet-tér egyik padján alva talált egy lerongyolódott, el-

züllött alakot. Nagynehezen fölkelte a csavargót bekísérte főkapitányságra. Az inspekciós rendőrtisztviselő jegyzőkönyvbe foglalta a rendőri jelentését s aztán hozzáfogott a csavargó kilétének megállapításához. Először is a nevét kérdezte.

R. Ferenecnek hívnak, felelt a csavargó.
 Lakása?
 Hol itt, hol ott. Ahová a véletlen sors odalök. Nyáron a sétaterek padján és a hidak alatt; télen pedig többnyire az éjjeli menedékhelyeken húzom meg magamat.

Büntetve volt-e már?
 Minden télen kétszer-háromszor be szoktak zární. Idáig ötvenkétszer voltam büntetve.

— Tud írni, olvasni?
 — Hogyne tudnék, hiszen a bölcsészett doktora vagyok.

A rendőrfogalmazó hámulattal vegyes szánakozással nézte végig az elzüllött embert.

Maga most is részeg mondta aztán.

Erre a csavargó elővett zsebéből egy gyűrűt, szakadozott, elsárgult pergamentlevelet, amelyből a tamáskodó rendőrtisztviselő meggyőződött róla, hogy csakhogy a bölcsészett doktora.

Közbiztonság-ellenes kihágásért két helyi fogházra ítéltek a doktor urat, aki nagy nyugalommal foglalt helyet a zöldre festett tolonckocsiban.

Sok érdekes és nagyvárosias vonás van a budapesti koldusok életében is, bár e tekintetben messze elmaradunk Páris, London vagy Newyork mögött. Amint bizonyára nem kell tájlatnunk.

A budapesti koldusnak — sokan csodálkozhatnak általában nincs valami rossz helyzete. Nem egy jólelkű filantróp meggondolná, mielőtt zsebébe nyúl a piculáért, ha sejtene: mekkora jövedelme van a száználmas külsejű kéregetőnek.

A mi koldusaink is, mint a többi nagy városban is, két részre oszthatók házi és utcai kéregetőkre. Az előbbieknek biztosabb de sokkal kevesebb a jövedelme. Nagy a konkurrencia és bárki üzheti ezt a szabad ipart. Aki előbb érkezik s kellő hangulattal találja az adakozót, az csinálja a jó fizetést.

Jobban járnak az utcarovók. Őket soha sem tudja a rendőrség kiirtani s tulajdonképpen nem is akarja, amíg a közönségnek nincsenek nagyon a terhére.

Az utcai koldus kellékei száználmas külső, valami testi hiba és ami talán a legfontosabb — jó hely.

A legelőnebb útvonalak jelentenek legkevesebb hasznot a koldusok számára. Az emberáradatban egyik járókelő a másikat szinte tovasodorja, a tolongásban nem veszik észre a kezét, amelyet az alamizsna kérő kinyújt. Kevesbé zsúfoltt utcák, sétaterek s mindenekelőtt a templomok azok, amelyek táján aratása lehet a koldusnak.

Egy öreg asszony, aki regóta a Teréz-templom előtt posztol, vasárnapokon a misék után nyole-tizenkét koronát keresett. Hétköznapon jóval kisebb a jövedelme.

A koldusok legkedvezőbb ideje a délelőtti s a dél; legjobb szezonja a nyár és a karácsonyi hét.

Karácsony táján megenyhülnek a rideg szívek is, míg nyáron könnyebben nyúl az ember a pénziarca után, mert nem gátolja a felöltő. A tél vigasztalan időszak a koldus-népre. Nagyon kevesen tartják érdemesnek, hogy kigombolják a bundájukat, örülnek, ha zsebben tarthatják kezüket.

Az is érdekes megfigyelés, hogy az asszonyok ritkábban adnak, mint a férfiak, de többet.

Az új valutától nagyon féltek koldusaink, attól tattottak, hogy fillért kapnak majd ott, honnan addig krajcár jutott nekik. De alaptalannak bizonyult az aggodalmunk; a fillért teljesen kivonták a forgalomból — féltek tőle a kereskedők is s még a koldusok számára sem jut a legkisebb pénzdarabból. A tizfilleres viszont roppant kedvelt a kéregetők közt. Jövedelmük nagyrészt kétfilleresből és a kis nik-kelpénzből kerül ki.

Sajátságos szervezete a koldusnépnek — mint a hogyan Londonban vagy Párisban van — nálunk nincs. De azért itt is akad némi rendszer. Aki egyszer elfoglalta helyét, többé ott nem hagyja. És jaj az új koldusnak, aki a régi kolléga helyére to-lakszik.

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI HETILAP

<p>Megjelenik minden hétfőn. ELOFIZETÉSI ÁR: egész évre 8 K., fél évre 4 K., negyed évre 2 K., egy hónapra 1 K. Egycs szám ára 16 fillér. Nyilttér sora 40 fillér</p>	<p>Felelős szerkesztő és laptulajdonos: Dr. NAGY BÉNI ügyvéd.</p>	<p>SZERKESZTŐSÉG Dr. Nagy Béni ügyvéd irodája Csikszeredában. Hová lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p>	<p>KIADÓHIVATAL. „Székelység” könyvnyomdája Csikszeredában, hová a hirdetések, nyilttér közle- mények, előfizetési pénzek stb. küldendők. Kéziratok nem adtnak vissza. Hirdetési díjak oleón számítatnak.</p>
--	---	---	--

Kísérletezések.

II.

Csikszereda, január 24.

Mult cikkünkben nagyjában felsoroltuk azokat az okokat, melyek a háztartási és élelmi szerek fokozatos áremelkedését előidézték, s melyeknek kétségtelen következése az állami összes alkalmazottak, tisztviselők, katonatisztek és magán hivatalnokok időről-időre megisméllődő fizetés-javítási mozgalmá. És ez igen természetes is, mert annak a termelőnek fáradsága nemcsak nem jutalmaztatik semmivel, hanem az állam szükségletek növekedésének arányában terhei fokozódnak, s miután a bevételi alap mégis ugyanaz, kell, hogy a fokozott terhek valamiben fedezetet nyerjenek, mi más jövedelmi ág hiányában a produktumok árának aránylagos emelkedésében nyilvánul.

És itt hiába kel versenyre az állam az adók fokozásával, mert más oldalon az árak ép oly arányban emelkednek, s ha aztán végkimerülésében nem győzi a termelő, egy oly pangás fog beállni, minek hatását első sorban maga az állam érzi meg. Ez tehát igen téves ellenszer volna, s tisztult közgazdasági fogalmak között alkalmazására gondolni nem is lehet.

Jól van, ne ismerje be a kormány sem maga sem elődei tévedéseit, arra szükség nincs, hanem ha már a segítés akció terére lépett, a kisszerűség nyügéből már egyszer szabadítsa ki magát. Nekünk nincs szükségünk sem az orpington, sem a langshan fajok fejlesztésére, mi az emdeni ludakkal előbbre nem jutunk, nincs szükségünk egyes kisebbszerű gazdasági gépek adományozására, sőt nincs szükségünk sem a nyugoti veres, sem az lun völgyi borzderes faj terjesztésére, s tiltakozunk is, hogy szegénységünket még kísérletezéssel is fokozzák. A mi vérmérsékletünkkel, s bizony mondhatjuk miveltségi állapotunkkal a szövetkezeti eszme összeegyeztethető nem lesz, s így a sok jó akarat reánk halmazásával oda jutottunk, hogy most már első sorban tüzelő anyagra és kenyérre van szükségünk.

Elszorul a szive az embernek, ha csak vissza is döndöl arra, hogy ez előtt 20—25 évvel az Olt- és Maros-völgyek kétoldali hegységeiről hogy eltűntek azok a szép dus erdőkoszoruk, s ma már a kifejlett erdőgazdaság mellett minden csak szürke karsztta változott át. Elszorul a szive az embernek, ha tudja, hogy még ez előtt 15—20 évvel is egy öl fa 5 6 frt

volt, s ma már 40-45 koronán sem lehet kapni, dacára annak, hogy 24 év atall erdőrendezési és őrzési költségbe, több mint 1 millió koronát fizettünk, s büntetési és erdősitési költségek ismét legalább is egy annyi összeget képviselnek.

Nekünk első sorban ma már tüzelő anyag kell, ennek hiányát érzi szegény-gazdag egyaránt; a szegény az ő egy szobájával, a vagyonosabb az ő 3 4 szobájával. Honnan fizessen a napszámos osztály láért átlag évenként 120 140 koronát, s a vagyonosabb az ő kimért háztartásában, hogyan szakiton ki tüzfára 640 680 koronát. Tízszerezve megy a felfedezett erdei kihágások száma, de nem ez tette kopárrá oldalainkat, hanem a fél nem fedezett kihágások száma, mert a hét hónapos télen át tüzelni mégis csak kell, s a kinek pénze nincs ugy szerez fát a hogy lehet.

Nekünk első sorban tüzelő anyag kell, s ha már a földmívelési kormány indokolatlan szigorúságával tönkre tette erdeinket — nem rekriminalunk legyen elég ember-szeretete gondoskodni a hiányról. Legyen elég ember-szeretete egy 400000 koronás befektetéssel a Ditrai orsovapatak mellett egy keskeny vágányu vasut kiépítésére Salamás állomásig, melyen a

Sojzaleneki kőszénbányák termékei kényelmesen forgalomba hozhatók míg a vármegye délkeleti részén ugyanily összegű befektetéssel a Baska-havas hatalmas bükkös tüzfáját Uzvölgyön át a szentsimoni állomásra hozhatják.

Mindkét irányu befektetése dusan kifogja fizetni magát és minden kedvezményes ár mellett még az az önvád sem terhelheti lelkiismeretét, hogy vármegyénket kivételes kedvezésben részesítette de ha az mégis kísértene az a székelység, mely másfél ezred éve őzi a keleti határt az elismerés minden reménye nélkül, várhat tovább is, mert az alamizsnát el sem is fogadná.

És nekünk másod sorban kenyérre van szükségünk. A földmívelési kormány nagyon jól tudja, hogy a mívelés alatti föld csekély kiterjedése miatt kenyertünk alig fél évre kiterjedőleg terein meg. És miután ezt a mívelés alatti földet nem szaporíthatjuk, a hiányzó fél évi szükségletéről behozatallal kell gondoskodnunk. Ez célszerűen csak raktározással teljesíthető az üzérkedés minden legkisebb gondolatának kizárásával. Erre azonban magán vállalkozó nem akad, mikor ismét csak kormányi előlegre és kezelésre kell gondolnunk. Ez a szé-

A „SZÉKELYSÉG” TÁRGÁJA.

Budapesti alakok.

Tábori Kornél és Székely Vladimír most megjelent könyvéből közöljük néhány érdekes budapesti alak rajzát.

Az inség, írják, sok furcsa foglalkozást teremt a diákok között is. Annak még nagyszerű dolga van, aki napidijas, vagy cimiro lehet. A nyáron a városligeti vurstliban, a mutatványos bódék közt mint kiáltó kereste meg a kenyerét egy néhai nyitrai földbirtokos fia, a kinek különben az egyetlen két alapvizsgája volt már.

Korcsolya-csatoló lett a Budapesti Korcsolyázó-Egyesület csarnokában egy volt bölcsész-hallgató, bérkocsis egy szilenciu-mos ügyvéd s még az utcaseprők között is van diplomás ember. Aféle Bukovay Abszencius volt éveken át az pályatévész-tett alak, aki most is az Epreskert tájkán modelképpen szolgál. Egyetlen vágya, — ami fölött sokat mulat a piktor-nép, — hogy megborotválkozhassék. De hát nem lehet. Borostás, torzonborz arcával, nagy kuszált hajával, sörte-szemöldökével, amely alatt sötéten villog a beesett szem: remek Gorkij-alak, pompás model. Ha simára tisztíttatja az arcát, elveszti az érdekességét és a kenyerét.

Egy rendőr az Erzsébet-tér egyik padján alva talált egy lerongyolódott, el-

züllött alakot. Nagynehezen fölkelte a csavargót bekísérte főkapitányságra. Az inspekción rendőrtisztviselő jegyzőkönyvbe foglalta a rendő jelentését s aztán hozzáfogott a csavargó kitének megállapításához. Először is a nevét kérdezte. R. Ferencnek hívnak, felelt a csavargó.

Lakása?

Hol itt, hol ott. Ahová a véletlen sors odalök. Nyáron a sétaterek padján és a hidak alatt; télen pedig többnyire az éjjeli menedékhelyeken húzom meg magamat.

Büntetve volt-e már?

Minden télen kétszer-háromszor be szoktak zárni. Idáig ötvenkétszer voltam büntetve.

— Tud írni, olvasni?

— Hogyne tudnék, hiszen a bölcsész doktor vagyok.

A rendőrfogalmazó bámulattal vegyes szánakozással nézte végig az elzüllött embert.

Maga most is részeg... mondta aztán.

Erre a csavargó elővett zsebéből egy gyűrött, szakadozott, elsárgult pergamentlevelet, amelyből a tamáskodó rendőrtisztviselő meggyőződött róla, hogy csakugyan a bölcsész doktor.

Közbiztonság-ellenes kihágásért két heti loházra ítélték a doktor urat, aki nagy nyugalommal foglalt helyet a zöldre festett tolonckocsiban.

Sok érdekes és nagyvárosias vonás van a budapesti koldusok életében is, bár e tekintetben messze elmaradunk Páris, London vagy Newyork mögött. Amit bizonyára nem kell fájlatnunk.

A budapesti koldusnak — sokan csodálkozhatnak — általában nincs valami rossz helyzete. Nem egy jölelkü filantróp meggondolná, mielőtt zsebébe nyul a piculáért, ha sejténé: mekkora jövedelme van a szánalmas külsejű kéregetőnek.

A mi koldusaink is, mint a többi nagy városban is, két részre oszthatók házi és utcai kéregetőkre. Az előbbieknél biztosabb de sokkal kevesebb a jövedelme. Nagy a konkurrencia és bárki üzheti ezt a szabad ipart. Aki előbb érkezik s kellő hangulattal találja az adakozót, az csinálja a jó üzletet.

Jobban járnak az utcarovók. Őket soha sem tudja a rendőség kiirtani s tulajdo..képpen nem is akarja, amíg a közönségnek nincsenek nagyon a terhére.

Az utcai koldus kellekei szánalmas külső, valami testi hiba és — ami talán a legfontosabb — jó hely.

A legelőnébb útvonalak jelentenek legkevesebb hasznot a koldusok számára. Az emberáradatban egyik járókelő a másikat szinte tovasodorja, a tolongásban nem veszik észre a kezét, amelyet az alamizsna kérő kinyújt. Kevésbé zsufolt utcák, sétateretek s mindenekelőtt a templomok azok, amelyek táján aratása lehet a koldusnak.

Egy öreg asszony, aki regóta a Teréz-templom előtt posztol, vasárnapokon a misék után nyolc-tizenkét koronát keresett. Hétköznapon jóval kisebb a jövedelem.

A koldusok legkedvezőbb ideje a délelőtt s a dél; legjobb szezonja a nyár és a karácsonyi hét.

Karácsony táján megenyhülnek a rideg szívek is, míg nyáron könnyebben nyul az ember a pénziarca után, mert nem gátolja a felöltő. A tél vigasztalan időszak a koldus-népre. Nagyon kevesen tartják érdemesnek, hogy kigombolják a bundájukat, örülnek, ha zsebben tarthatják kezüket.

Az is érdekes megfigyelés, hogy az asszonyok ritkábban adnak, mint a férfiak, de többet.

Az új valutától nagyon féltek koldusaink, attól tartottak, hogy fillért kapnak majd ott, a honnan addig krajcár jutott nekik. De alaptalannak bizonyult az aggodalmunk; a fillért teljesen kivonták a forgalomból — féltek tőle a kereskedők is s még a koldusok számára sem jut a legkisebb pénzdarabból. A tízfiliéres viszont roppant kedvelt a kéregetők közt. Jövedelmük nagyrészt kétfiliéresből és a kis nik-kelpénzből kerül ki.

Sajátságos szervezete a koldusnépnek — mint a hogyan Londonban vagy Párisban van — nálunk nincs. De azért itt is akad némi rendszer. Aki egyszer elfoglalta helyét, többé ott nem hagyja. És jaj az új koldusnak, aki a régi kolléga helyére to-lakszik.

kely akció körébe könnyen beilleszthető, s ha annak e célra 100000 korona rendelkezése alá bocsátatik, a vármegye egyes vidékein létesítendő raktárak minden eshetőséggel szemben állandóan biztosítani fogják a lakosságot. Ez a pénz sem vesz el és kamat-jövedelme biztosítva van abban, hogy ellensúlyozza az üzérkedést, az állami alkalmazottak és hivatalnokok s általában az arra utaltak kifosztását, amit aztán más úton 2—3 szoros értékben kellene kiegyenlíteni a kormányoknak.

A többi élelmi és háztartási cikkek egyrésze nélkülözhető, a más része ha elég fontos is arra, hogy árszabályozása közigazgatási felügyelet alá helyeztessék, mégis nézetünk szerint a beavatkozás leginkább a kisgazdák léteérdekeit támadná meg, s ha nem vagyunk képesek azokat előmozdítani, jogunk sincs az árak erőszakos lenyomásával a szabad versenyt korlátozni s a monopóliumszerűségnek utját egyengetni. Egyedül a hus volna elég fontos arra, hogy a fogyasztók érdeke a mézárások tulkapásai ellen biztosítsák, de ez az ipartörvényvel most is elérhető. Külömben az időnkint, hullámzó marha árak az irányadók, ezt pedig a könnyebb nehezebb termelési viszonyok szabályozzák.

Ennél az igazán égető kérdésnél elmondottuk nézetünket, fontoskodás nélkül elismerjük, hogy nem sok, de ha mások is a megoldás felé legalább ennyire elősegítik, hiszük, hogy nem végeztünk teljesen meddő munkát.

Mit akarnak?

Budapest, 1908. Jan. 24.

Nem vagyunk demadogok. Nem vágyunk a Lengyelek és a Vázsonyiak babérjaira. Mindig utáltuk a népsze-

Külön intézet a testformák hamisítására, műbajok preparálására, vakok, némák és puposok előállítására szintén nincs még Budapesten. Ritkaság, hogy a feketeszeműveges vagy zöldernyős koldus nem vak, s hogy a sánta, aki mankón jár, voltaképpen függen eljárhatná a macsicsot. — Rendszerint valóban nyomorult emberek Budapesten azok, akik állandóan koldulnak

Legjövődélmezőbb fajtája a koldulásnak nálunk a gyermeké. Az apró teremtséket nagyon korán önállósítják, széjjel-küldik gyujtót, lapot árulni.

Közvetőleg megjegyezzük, hogy a krajcáros utcai lapok nálunk óriás mértékben apasztották a gyermek-koldusok számát s ennek alapján úgy a berlini, mint a bécsi rendőrfőnökök komolyan foglalkoznak azzal, hogy városukban propagandát csinálnak a filléres lapok megindításának. Ezt tartják a túlzott koldulás csökkentésére való legjobb orvosságnak.

Budapesten a koldusok legjobb állomáshelyei a következők: a Rókus-kórház előtt, a keleti és nyugati pályaudvar előtt, a Kossuth Lajos-utcában, az Andrásy-utnak, a körút közelében lévő részén, bizonyos időben a Múcsarnoknál s főképpen mint említettük, a templomok előtt. Vannak speciálisan nyári helyek is, pl. a Városligeti Szinkör tájéka.

Egy szorgalmas nyári koldus vasárnap öt-hat forintot keres, ha jól érti a munkának ezt a módját.

rőség hajhászását, utáltuk, ha akadtak, akik mocskos, tajtékos szájjal lekáromkodtak mindent, ami nem kedvezett az ő érvényesülésüknek. És most mégis megdöbbenve, kétségbeesve, harsányan kiáltjuk a magyar nemzet milliói felé: mi ez?!

Házaszabályreformot ígérnek, de csak azért, hogy megtörjenek minden további ellentállását. A horvátokkal takaróznak, de kislül, hogy nem a nemzeti cél a revízió tulajdonképeni oka. Nem állnak meg az intézkedésben akkor, amikor ez már elegendő lenne a nemzetiségi tulkapások megtörésére. És kiderül, hogy minden maszlag, és csak egy egyetlen dolog az igaz, a való: az ujoncjutalék vita nélküli föl-emelése.

Vagy nem úgy van talán? Hát akkor miért nem akarják az ujoncjutalékot és a közösiügyeket kikapcsolni? Tán nem engedik Bécsben? De hát hol van megírva, hogy nekünk Bécs beleegyezése szükséges törvényalkotásainkban? Mindig úgy tudtuk, hogy Magyarország szabad és független állam és mindaddig ragaszkodunk is e tudathoz, amíg ellenkezőjéről meg nem győznek bennünket.

De nem is hiszük, hogy Bécsben rossz néven vennék a magyar hazafias ellenzék magatartását. — Királyunk mindig nyílt, őszinte és egyenes volt. Soha nem engedte meg, hogy az ő akarata vagy óhaja ravasz-ság útján váljék valóra. És undorral fordulna el bizalmasaitól, ha világosan látná azt az ördögi játékot, melylyel ezek cselszövényeiket meg akarják valósítani.

Ma még nem döntöttek véglegesen a revízió ügyében. Esdve kérjük az illetékes faktorokat: álljanak meg, mielőtt magukkal rántanák az egész nemzetet a bukásba. Amit tenni akarnak, az nem egyéb galád árulásnál. — Egyetlen erősségünk van a tiszta parlamentárizmus. Ha ezt is elveszítjük, végünk van. Ki biztosít bennünket arról, hogy nemsokára nem fognak megint Kristófiak a nemzet nyakára ülni? És mi lesz akkor? Hol marad a nemzet ellentállás ereje? — Hol marad az a remény, hogy passzív magatartással megint megtörhetjük e röpökök garázdálkodását?

Urak, a nemzetet nem lehet eladni. Önök talán megígérték, hogy ezt az üzletet lebonyolítják, de rengeteg mértékben tévedtek. És tévedtek azok is, akik ehhez az üzlethez megbízást adtak. Akár kell, akár nem kell, addig nem lesz egyetlen katonával se több, amíg az a katonaság, melyet magyar fiúk alkotnak, melyet magyar pénzen tartunk, nem lesz magyar katonaság!

Hallgattunk eddig a katonai követelésekről, mert feltettük azt a diszkrétót önköktől, hogy önök is hallgatni fognak róluk. De csalódtunk, És most már mi is beszéljünk nyíltan és őszintén:

Ahogy az önök elődjének nem szavazta meg a nemzet a felemelt ujoncjutalékot úgy önöknek sem fogja azt megszavazni. Mert nem személy

kultusz, hanem elvek kell, hogy vezessenek. Amíg önök vagy bárki más ezeknek az elveknek meg felel, addig támogatásra számíthat, de mihelyt szembehelyezkedik az elvekkel, ellenségünké lesz.

Önök is azon a ponton vannak, hogy azzá legyenek. Gondolják meg jól a dolgot és ehhez tartsák magukat.

Az élelmi cikkek drágasága.

A kereskedelmi miniszternek ama leiratára, a melyben véleményt kért a hazai kereskedelmi és iparkamaráktól az élelmi cikkek drágasága folytán keletkezett nehéz életviszonyok javítására nézve a marosvásárhelyi kamara által tett jelentésből kiemeljük a következő érdekes részleteket.

A kamara legelső sorban statisztikai adatokkal megvilágítja az élelmi és legfontosabb egyéb szükségleti cikkeknek 8 év óta történt árváltozásokat, valamint a munka béreknél mutatkozó emelkedéseket.

Ezekből vezeti le az életviszonyoknak kerületében mutatkozó súlyosbodását, meggyőzően mutatván ki, hogy a munkaadók helyzete sokkal nehezebb, mint a munkásoké.

Javaslatival így a viszonyok általános javítását célozza.

Átlagosan számítva a kamara területében az áremelkedés a nyolc év előttivel szemben a következő:

A marhahusnál 50 százalék, a disznóhúsánál 30 százalék, a szalonánál 45 százalék, a disznózsíránál 39 százalék, a búzánál 43 százalék, a rozsnál 43 százalék, a tengerinél, a mi itt szintén élelmi cikket képez 31 százalékot, a burgonyánál 25 százalékot, tüzfánál 37 százalékot. — Ha egyedül Marosvásárhelyt vesszük figyelembe, mint a kerület legnagyobb és áru s kereskedelmi tekintetben is a legszámottevőbb városát a helyzet a következő: áremelkedés mutatkozik nyolc év alatt a marhahusnál és disznóhúsánál 25 százalék, a szalonánál 44 százalék, a disznózsíránál 25 százalék, a kenyérnek való barna lisztnél 50 százalék, búzánál 54 százalék, rozsnál 43 százalék, tengerinél 33 százalék, burgonyánál 42 százalék, babnál, kölesnél semmi, a téjnél 14 százalék, a lüzifánál 30 százalék.

A főbb élelmi cikkek, mint hus szalonna, zsír, liszt, tengeri és burgonyát véve, ezeknek összesen átlagos áremelkedése 40 százalék.

A tojás, zöltség és vajárúnál változás nem észlelhető. A tojás ára évszakonként darabonként 4—8 fillér között váltakozott elszólt 10 évvel s most is úgy van, a zöltség potomi olcsó, a vaj pedig: a tea vaj állandóan 2 kor 40 fill. és a főzni való vaj 1 kor. 60 fillér.

Ezzel szemben a munkabéreknek nevezetesen a mezőgazdasági munkánál 50—100 százalék, az ipari munkánál pedig kivétel nélkül több mint 100 százalék béremelkedés.

A midőn tehát az összes élelmi cikkek átlagos áremelkedése az 50 százalékot meg nem haladja, a munkabérek viszont 50 százalékot minden téren magasabbra emelkedtek, sőt az ipari munkánál a 100 százalékot is meghaladják; ebből az látszik, hogy itt a munkásság életviszonyai nem súlyosbodottak, sőt javultak.

Hogy a munkásság egy részének helyzetében általánosságban még sem észlelhető javulás, ez könnyelmű életmódjának tulajdonítható. Számtalan példa igazolja, hogy a takarékos munkás a mai kereseti viszonyok mellett

tisztességesen él, némi vagyont is gyűjt és életbiztosítással gondoskodik aggroráról vagy halála esetére családjáról.

Nagy része azonban heti keresményét szombatig hétfőig elmulatja.

A munkaadóknak helyzete azonban éppen a felcsigazott munkabérek miatt sokkal súlyosabb, mert a fogyasztó közönség kereseti viszonyai nem állanak arányban a megdrágult ipari termékek árával, miért szükségleteit a lehetőleg minimálisabbra redukálta s így az iparos és kereskedő jövedelme sem áll semmiképp arányban a megdrágult munkabérekkel és a rájuk nézve különösen nehéz életviszonyokkal, aminek a következménye az iparosok tömeges elszegényedése s az, hogy önálló iparukról lemondva, inkább maguk is munkásokká lesznek.

(Folytatás köv.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— Rancz János felcsik kerületi főesperest — mint részvétellel értesülünk szelítés érte. Reméljük, hogy baja csak időleges és nem fog oly nyomot hagyni testi szervezetén, mely közhatalu tevékenységében őt gátolhatná.

— Meghívó. A csikszeredai Kaszinó folyó év február hó 9-én, délután 4 órakor saját helyiségeiben tartja harminczkettedik évi rendes közgyűlést a következő tárgysorozattal. 1. Az 1907. évi pénztári számadások. 2. Könyvtárnok jelentése. 3. Háznagy jelentése. 4. Az 1908. évi költség előirányzat. 5. Könyvtárnok választás. 6. Indítványok. Indítványok az alapszabályok 22. §. 7. pontja értelmében a közgyűlést megelőzőleg 5 nappal az igazgatósághoz benyújtandók s azokat az igazgatóság terjeszti elő. A közgyűlésre a Kaszinó tagjait meghívjuk. Csikszereda. 1908. január 20-án tartott gy. üléséből. Gyalóky Sándor elnök. Nagy Imre, jegyző.

— Halálozás. Balogh Vilmos földmívelésügyi államtitkár a székelyföldi ministeri kirendeltség volt vezetője folyó hó 26-án Budapesten meghalt. Jónindulatu támogatója volt a Székelyföld gazdasági ügyeinek, miért elhalálozása mély részvételt kelt nálunk is.

— Járvány. Gyergyóditró nagyközsében a tifusz járvány már hónapok óta dúl, még mindig komoly aggodalomra ad okot. Mert amely családban befészkelődött onnét bajosan lehet kiirtani, amíg minden családtag bele nem esik a heveny betegségbe. A község orvosa Mezei Géza minden lehető óvintézkedést meg tesz a járvány csökkentésére, de sajnos fáradtsága csekély eredménnyel járt.

— Kitüntetés. A király Ferenczi Károly gyergyói kerületi római katolikus főesperesnek és gyergyószentmiklósi plebánosnak, az egyház körül és a tanügy terén szerzett érdemeiért a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta.

— Kinevezés. A debreceni itélő tábla elnöke Kovács Miklós csikszeredai közigazgatási gyakornokot a debreceni itélő tábla kerületébe díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— Esküvő. Vécsey Gábor építési válaikozó folyó hó 19-én vezette oltárhoz Keresztes Gyula bírósági végrehajtó kedves leányát Matildot.

— Kinevezés. Gróf Májláth Gusztáv erdélyi püspök Bocskor Ilona tanítóúot a csomortáni iskolához nevezte ki.

— Esküdték névsora. A csikszeredai kir. törvényszék 1908. január 17-én tartott ülésében sorolta ki a következő ciklus esküdtjeit. Az ülésen résztvettek: Gyalóky Sándor elnök, Jerzsák János táblabíró, Csipkés Árpád törvényszéki bíró. Az ügyészséget Jeney László kir. ügyész, az ügyvédi kamarát dr. Fejér Antal ügyvéd képviseli.

viselték, jegyzett Ferenczy Ernő aljegyző. — Kisorsoltattak a következők: Sáska Kajetán Gyergyó-Szentmiklós, Száva Krisztof, Mádaras, Pél Sándor Gyergyószentmiklós, Ujfalu János Kásonyfalva, Szlávik Ferenc Várdotfalva, Székely János Szárhegy, Szenkovics Márton Szárhegy, Kovács Simon Borzsova, Ferencz András Szárhegy, ifj. Endes János Csátoszeg, Jakab János Szépviz, Potoczky Márton Csikszereda, Portik Lajos Csomaifalva. Sándor István Csikszentimre, ifj. Sántha István pálfalva, Pál Lajos Tekerőpatak, Krausz János Szentdomokos, Mánya Krisztof Csikrákos. Brassó; Károly Várdotfalva, Zsigmond István Dánfalva. id. Veress József Szentsimon, Veress Elek Csikszereda, Pál Gábor Várdotfalva. Merza Vilmos Gyergyószentmiklós, László Béla Gyergyószentmiklós. Mátyás Albert Ditró, Ince Simon Csikszentsimon, Kiss Sándor Gyergyószentmiklós, Kovács György Verebes, Szabó Péter Szépviz, rendes esküdtek. László Lőrincz Csikszereda, Szász Sándor Taplaca, Simon Ede Taplaca. László József Csikszereda, id. Rancz Ignác Csikszereda, Orbán Gáspár Csikszereda, Mayer Lipót Várdotfalva, Miklós Gyula Csikszereda, Márton Ignác Csikszereda, Trohán József Csikszereda helyettes esküdtek.

— Az új vasuti díjkezdemények. Az államvasutak igazgatósága ma tette közzé a magyar királyi államvasutak és a kezelésükben levő helyiérdekű vasutak 1908. évi díjkezdeményeit. A díjkezdeményekben álltalunk említésre méltó változást, ami azt jelenti, hogy sok jogtalan díjkezdeményt most sem szüntettek meg és sok jogos díjkezdeményt most sem adtak meg. Felhivatalos jelentés szerint mindazok a kedvezményeket, melyek a múlt évi díjkezdeményi jegyzék keretében és évközben történt hirdetés útján az 1907. év végéig felállottak, — a folyó évre jórésben változatlanul megújították és csak azoknak a megújítását mellőzték, melyek nagyobb gyakorlati jelentőséggel nem bírtak, avagy már a múlt évden is csak átmenetileg érvényesítettek. Díjdrágulások csak annyiban állottak elő, amennyiben ezek a magyar királyi államvasutak új helyi árudijszabásának folyományát képezik; nevezetesen az A) osztály kettéválasztásából és 5000 kl logrammra nézve történt díjemeléséből ere öleg a textiláraknál stb. Ujabb bővülést nyert a budapesti központi vásárcsarnokba rendelt élelmiszer-küldeményekre fennálló kedvezmény, melyek keretében az érdekeltek körök óhajához képest a kereskedelmi miniszter gyorsárúként szállítandó élő-és-leölt baromfi, friss hus (vadhus is), friss (zöldség), gyümölcs (szőlő is) és dinya után tizszázalékos díjkezdeményt engedélyezett. de csak kísérletképpen, az államvasutak igazgatóságának egyidejűleg adott azzal az utasítással, hogy ennek az intézkedések a vásárcsarnoki élelmiszerforgalom alakulására és az élelmiszerek árára netán gyakorolt és mily mérvű befolyását figyelemmel kísérve, ezirányban szerzendő tapasztalatairól az évvége előtt jelentsen. Átmenetileg a folyó évre még megújították az Ausztriába és a vámküldőföldre gyors árúként szállítandó élelmi cikkekre fennálló díjkezdeményeket azzal a megszorítással, hogy az Ausztriába irányuló forgalomban a leölt vadat és a vaját a kedvezményezett élelmi cikkek sorából törölték. Egyebekben, ismételjük, hogy az új díjkezdeményi jegyzék lényegében a régi keretek között mozog.

— Kossuth Ferencz engedménye. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy Marosvásárhely, Székelyudvarhely, Székelykeresztúr, Sepsiszentgyörgy, Kézivásárhely, Brassó és Csikszereda állomásokon a kirakott árúknak a pályaudvarról való eluvarozása, illetve az eluvarozással járó munkálatok, további intézkedésig, vasárnapokon is az egész napon át, minden korlát ozás nélkül végezhető legyenek.

CSARNOK.

Az első szerelem.

írta: SZABÓNÉ NOGÁLL JANKA.

Csengettek.

Ez már az ötödik hiábavaló csengetés volt, mióta a fodrászt várták a Maroszegei házba. De azért persze Liszka, a fürge kis szobaleány, a legszebbemények között perdült az ajtóhoz.

— Aláz' szolgálja, — köszönt valaki igen illedelmesen.

No, Liszkának mindjárt meg is nyult az órra. Azonnal tudta, hogy ez nem lehet a híres fodrász, aki ilyen szépen köszön. Ha a szusz — tekintettel Liszka leányzó csinos kis arcára — még engedné is, de a nap fontossága nem olyan, hogy egy híres fodrász ráérjen az udvarisságra már az előszóba ajtajában. Köszönjek meg, ha odabent, a tükörasztal előtt udvarias bosszúból az egész nap hajszolását meg nem rángatja egy kicsit ő nagyságáék hajfonatait.

Liszka durcás arccal kémlt a kopott téli kabát felhajított gallérja közzé, honnan ez a féniék köszöntés szállt feléje. Aztán illetlen csudálkozással sikitozott.

— Nini, a Mister! Bizony meg sem ismertem. De hogy is jut eszébe ilyenkor jönni! Hát nem tudja micsoda szent nap van ma?

Hogy micsoda szent nap van? ! Hogy ne tudta volna a szegény, bolondos angol nyelvemester. Hát a hét karmadik nyelv-órájának a szent, áldot pillanata, melyben ő hatvan bűbajosou szép perczig szemtől-szembe ül a világ legbájosabb leányával s nézi szemét, száját, hajfürtöcskéit. S ebben a nagy buzgalomban természetesen nem fogja észrevenni a lecke égbekiáltó hibáit. Ami, azt hiszem, eléggé megmagyaráz mindent: hogy a bolondos nyelvemester fülíg szerelmesek felfogásával hártározta meg a szent napok fogalmát.

Ki tehet róla, hogy a Maroszegei házban, melynek valóságos élő fonográfija volt ez a kis szobacicus (minden uralkodó véleményét és hangulatot ez őrizett és reprodukált) azt a napot jelölték meg piros betűkkel, melyen a juristák bálját tartották.

— Persze, hogy nem tudja, — csacsogott tovább Liszka, mikor látta, hogy pakol ám lefelé a mester, akasztja fel a kabátját, teszi le a kalapját a szék alá és indul a nappali szobába.

— Tud is ez valamit, aki német vagy milyen mister, — gondolta és azon tűnődött: ne mondja-e meg neki egyszerűen, hogy pakoljon és ne akadályozza őt tovább is abban, hogy egyes-egyedül a fodrászra gondoljon, a kisasszony fejére, — mely szent isten! — még tán nem is lesz készen tíz órára.

De ekkor kinyitott félig az ajtó s kikukkant rajta két kis veres, fehérbabos fül, alatta egy csomó borzas frufru s ez alatt két aggodalmas szem.

Liszka! talán ő jött?

— Ó? Nem, kisasszony. Csak a mister, de mondom már neki, hogy ma nem tanulunk.

Az ajtó jobban kinyitott. A két piros fül, mely persze, csak egy bálnapi fejkendő csücske volt, a borzas haj s a szép két szem egész bájában ragyogott a fényes ajtó-résben. Valami földöntuli fényesség volt az egész arcon.

— Ez az üdvösség, — gondolta a mister, mire nézve Liszka ismét abban a véleményben volt, hogy cold creme.

— Mindjárt jövök, — szólt a szép kis ragyogvány és szemekinek sugárzásával elárasztotta a fiatal embert, ki sápadtan, tétovázva állott előtte és a Liszka válogatott véleménye szerint, olyan volt, mint egy ázott tuzok.

— Azonnal tanulunk.

Liszka persze azt hitte, hogy mindjárt elsűfűd, de nem sűfűd el, hanem csöndben, rendben megérte, hogy a mister betette maga után a nappali szoba ajtaját. Ezen a szent napon!

A halvány mister, kinek szép, sugaras kék szemek voltak és a cvikkerében volt az összes eleganciája, belépett az ő paradicsomába. Ebben a paradicsomban ma egy kis perzselt vasalószalag lengedett, de egyöbiként mindeu úgy volt, mint máskor. — Az asztalon könyvek, füzetek, egy ragyogó szép fehér lapon az utolsó lecke. Az ablaknál a piros karosszék, melyben óra alatt Málé néni szundítgatott, őrző hivatalához híven. A széken egy kis kék szallag, melyet Berta tanulás közben oldott le a nyakáról. — A mistert bűnös gondolatok szállták meg: ezt a kék szallagot aligha látja többet a gazdája.

Leült az asztal mellé, meghegyezte íróját és lapozgatni kezdett a füzetben.

— I love, — olvasta az első lapon s úgy látta ezzel van tele írva. Az egész füzet. Talán az egész világ. Vékony, egyetlen vonásokkal, cifra kanyarítással. Mindenütt, mindenütt. Néhol kétszer is. Szorosan egymás mellett, az egyik vékony betűvel, a másik szögletes, kemény vonásokkal. De aztán összeolvadnak, mintha hosszú ölelésre, végtelen csókra egyesültek volna ezek a betűk.

— Bolondság, álom, káprázat, — mondta a szegény nyelvemester s végig simította a homlokát. Felállott, elment onnan.

De hát éppen a bolondság az, amihez az ember leghamarább és legbiztosabban vissza szokott térni. A mister is idefordult megint és felvette a füzetet. Aztán bolondos mámorban olvasta, dadogta

— I love you. (Szeretem önt.)

(Folytatás köv.)

Répati viz

naponta friss töltésben kapható:

Nagy Gyulánál.

Vadászok figyelmébe!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna. Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet.

Halászati, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dus raktár.

FÓLDESI L.

fegyver és sportcikk üzlete.

— Budapest, VIII. Rákócy-ut 6. —

Naponta 100 csomagot küldök.

Mielőtt személy-, jelzalog

Pénzkölcsönért

bárhová fordulna, kérjen díjmentesen tájékoztatót

Meller L. Egyed cégtől

Budapest, IX., Lónvay-u. 7.

— Telefon Interurbán 46—31. szám. —

Ügynökök

felvételnek sorsjegyek és törvényesen kiállított részletiek eladására. Havi jövedelem 200—550 korona. Valuta Bank részvénytársaság Budapest, Váci-körút 48.

Keresünk ügyes képviselőket

kik a **gazdaközönséggel** állandó összeköttetésben állanak.

Ajánlatok a „Mútrágyát értékesítő szövetkezet“ címére Budapest V. Fűrdő-utca 8. küldendők.

Levelezőlapok

fényképlenyomatok

nagy és szép választékban kaphatók

Szaboda Miklós kereskedésébe

Meglepi a szülőket

a SCOTT-féle Emulsio hatása minden alkalommal, ha azt angolokiban szenvedő gyermeküknek adják. A SCOTT-féle Emulsio feltűnő gyorsan gyógyítja és izmosítja a gyermekeket,

erősíti a csontokat

és elősegíti fejlődésüket. Ily rendkívül gyógyhatás valóban csak ilyen kiváló szerrrel érhető el. A SCOTT csakis elsőrendű alkatrészeket tartalmaz s az eredeti SCOTT-féle eljárás okozza, hogy hatásában felülmulhatatlan és nemcsak fiatal és öreg, hanem még a halál küszöbén hite gyermek is könnyen emeszt.

Egy eredeti üveg ára
2 K 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban

Az Agrár Takarékpénztár R. T.

MAROSVÁSÁRHELYT

Csikszeredai Fiókintézete

elfogad ez időszerint takarékbetétet

5% kamatozás mellett

A 10% tőkekamat-adót az intézet sajátjából fizeti.

Csikszereda, 1907. nov. 15.

Az Igazgatóság.

A készlet gyorsabb eladhatása miatt Caspari Frigyes és Társai (Medgyes Nagy-Küküllőmegye)

FAISKOLÁI

leszállított áron ajánlják összes faiskolai cikkeit, u. m.: magonc, kőmagu és csontár gyümölcsfákat, pöszméte és ribizsko cserjéket, málnákat, földiepret, diszcserjéket, gyümölcsfa vadon-cokat, sövénynek való, tüllevelű fákat, rózsákat stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Fizetés mellett egy jó családból való fiu

nyomdász-tanulónak

felvételük lapunk könyvnyomdájában.

Répatí gyógysavanyúvíz,
naponta friss töltésben kapható Niszel
Lőrinc és Testvére kereskedésében
Csikszeredán.

Porellán Puder

csak akkor valódi,
ha az Amerikai Porellán Puder Rész-
vénytársaság hivatalos védjegye rajta
van. Ugy mindennemű amerikai
kozmetikai cikkek, mint amerikai arc
Habcém ára 4 korona. Urhölgyek
szappan 1 korona 50 fillér.
A puder eredeti csomagolásban 5
és 3 koronás dobozban van forga-
lomban. — Mintaköveti ára 30 fillér,
melyen a Chicágó olvasható, az
nem valódi.
Mindennemű kül- és belföldi illat-
szerek kapkátók:
FEKETE VILMOS illatszertárban

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

JAKAB JÓZSEF

POLGÁRI ÉS EGYENRUHA KÉSZÍTŐ, CSIKSZEREDA (Fötér).

Van szerencsém tisztelettel tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy

FÉRFISZABÓ ÜZLETEMBEN

A LEGJOBB DIVATOS HAZAI GYÁRTMÁNYU GYAPJU ÉS KAMGARN SZÖVETEKBŐL NAGY RAKTÁRT TARTOK melyekből a legcsinosabb kivitelben öltönyöket olcsó árak mellett készítek. Nemkülönbén nagy raktárt tartok még mindenféle egyenruházati szövetekből is; elvállalok katonai, vasuti s egyéb egyenruhák a legrovidebb idő alatt elkészítését

SINGER-FÉLE

VARRÓGÉPEKET

gyári áron, három évi jótállás mellett, havi részletfizetésre.

Ajánlom továbbá a nálam raktáron levő és nagy kelendőségnek örvendő karikahajós patent

Ugyszintén nálam olcsón beszerezhetők a géphez szükséges mindenféle kellékek, u. m. szíjjak, olajozók, csavarhuzók, hajók stb. Becses pártfogást kérve, vagyok

kiváló tisztelettel
Jakab József.

Legnagyobb divatos ruhakelme raktár!

FENYKÉPÉSZETI MŰTEREM!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a mai modern kornak megfelelő és kényelmesen berendezett teljesen új

Fényképészeti és Festészeti Műtermet

nyitottam Potoczky Pál kereskedő ur udvarán, (Nagy Gyula kereskedő ur átellenében.) Műtermemben az itt eddig nem készített legművésziességű kivitelű képek készülnek, ugymint: fényes, platinált többféle színes, továbbá selyem és bársonyra szintén többféle színben. Porcellánra stb. és a már meglevő legkisebb régi képekről életnagyságig bromezüst és olajban nagyítok.

Gyulai Ferenc fényképész Csikszereda.

Felvételek borult időben és ünnepnapokon is eszközöltetnek reggel 9 órától délután 6 óráig. — És mindezt oly művésziességű kivitelben, hogy a legmagasabb műértő igényeknek is megfelel. — Kívánatra vidékre is kirándulók. — Kereskedők részére tájképes levelezőlapokat szállítok és hozzá felvételeket is eszközölök.

Legjobb bevásárlási hely Szeredába	POTOTZKY PÁL NŐI ÉS FÉRFI DIVATÜZLETE FÖTÉR. CSIKSZEREDÁN. FÖTÉR.	Legjobb bevásárlási hely Szeredába
Legújabb férfié és női divatcikkek, paplan, cipő és készruha raktára.	Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy magyar gyártmányu gyerektálcák és disznudruka szép és nagy választékban érkeztek, melyeket a hazai ipar fejlesztése céljából, leszállított áron árúsítok el. Teljes tisztelettel Potoczky Pál.	Legjobb minőségű Singer varrógépek, utazótáskák és temetkezési cikkek raktára.
Pártolják a hazai ipart !!		

HÖLGYEK RÉSZÉRE NÉLKÜLÖZHETLEN Földes-féle
LEGJOBB SZÉPÍTŐSZER A
MARGIT Grême
Páratlan esodás hatású! Óvakodjunk az utánzásoktól!

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanási, bőrraktát, (Mitteser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, símává varázsolja, üdít és fiatalít. Ára: kis tétel 1 korona, nagy 2 korona.

KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hölgypor (3 színben) 1.20 kor., Margit-szappan 70 fill., Margit-fogpép 1 kor., Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerekkereskedésben. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett utánküldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.
Raktár: Helyt Gözsy Árpádnál. Gy. Sztmiklóson Vákár Firéreknél.

Könyvnyomdai

munkák, u. m.: kereskedelmi, ipari és társadalmi célokra szükséges nyomtatványok, nagyobb terjedelmű művek folyóiratok meghívók, gyászjelentések, névjegyek csakis legizlésebb, legolcsóbb, szakszerűség tekintetében kifogástalanul — Szvoboda Miklós-nál (Csikszereda) készülnek: ugyanott kapható minden, — a könyvkereskedéshez tartozó cikkek.

Levelezőlapok

FISCHER és TSA NAGYENYED FA- és SZŐLŐISKOLÁK

tájképek, fénykép-lenyomatok, kézi festésűek nagy és szép választékban kaphatók lapunk kiadójánál:

Szvoboda Miklós-nál Csikszeredában

150.000 Gy. mőlcsa csemete, 1.000.000 Gy. mőlcsa-alany, 1.000.000 Élő sövény csemete sőtányák, díszcserejék, tülevölű-fák, rózsák stb.

1.000.000 sz. lööltvány. Euro pal és amerikai sima és gyökös vessző. Különlegesség: Csemegeszőlő-oltványok.

123 kat. hold mivelősi terület

30.000 Kiváló szép besztercezi és boszniai szilvafa csemete.

Ár, egyzék legyen.

Gurahonczai Portland Cement és fődélcserép, nyergesujfalusi Román Cement határtalan tartósságu, legolcsóbb áron kapható nagy es kis mennyiségben az egyesült Cementgyárak bizományi raktárába, Csikszeredán

Wender Dávidnál.

Raktár és iroda: Rákóczi-utca, (a nagy dohánytőzsdével szembe.)